

סיפור של חירות, של תקווה, של תקומה

איגרת קצין החינוך והנוער הראשי לחג הפסח וחודש התקומה

בית יוצר
לבניין הרוח
חיל החינוך והנוער

"כל אדם צריך שתהיה לו איזו מצרים". כתב אמנון ריבק בשיר יפה שצוטט לא מעט. "כל אדם צריך אימה וחשיכה גדולה... כל אדם צריך איזו מצרים לגאול עצמו מבית עבדים, לצאת אל מדבר הפחדים... איזו מצרים, איזו ירושלים, איזה מסע, איזו חירות."

גם אני נאחזתי, ובוודאי עוד איאחז בשיר הזה פעמים רבות.

הרי כשאנחנו מגיעים אל חג הפסח הגדול הזה, מתעורר בנו הצורך להתחבר למשהו.

ולך תבין עבדות... לך תבין שיעבוד... לך תבין יאוש ולך תבין את משמעותן העמוקה של החירות ושל יציאת מצרים. שנאמר, "חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים". אז מה נעשה? כנראה שכל אדם באמת צריך מצרים.

למרות כל אלה, בשנה הזאת, אין נאמר... נדרשות לנו פחות אימה וחשיכה גדולה. הרי ידענו את טעם של מצרים בשנה וחצי האחרונות.

מאות אלפים מבני עמנו נמצאים בגלות מביתם, בארצם. אלפים חוו שעות איומות של אימה.

עשרות סיפרו לנו בגוף ראשון: מהו טעמו של שיעבוד ואיך מרגישים בשבי.

עשרות אלפי לוחמים ולוחמות, משרתים ומשרתות בסדיר ובמילואים - יצאו למלחמה על החירות. בפתח החג הזה, ובערבם של ימי החירות השואה, הזיכרון והקוממיות ראוי שנוכח - עלינו למצוא בתוכנו יותר מתמיד, כפי שמצאנו אינספור פעמים בשנה וחצי האחרונות, לא רק את המצרים שלנו

אלא גם: את משה שייקח על עצמו את השליחות הגדולה שהוא לא רצה בה.

את בת פרעה שתלך נגד הזרם, נגד קו המחשבה הכללי, נגד הסמכות ותחתור תחת אדני המערכת.

את מרים, שתשגיח, תלווה ותפיח רוח באנשים עייפים. את אהרון שייקח על עצמו שליחות מורכבת, על פי רוב בצילו של אחיו.

את יתרו שיכרות איתנו ברית של חיים ושותפות ואותנו עצמנו, שנדע לנצור ולהוקיר אותה. את נחשון, שיונק ראשון אל הקרב, אל ההובלה בחזית, אל ההחלטות המורכבות, שוב ושוב.

צה"ל כולו יידרש להמשיך להיות אהרון מרים ומשה ונחשון גם יחד. חלוצים, נכונים, שליחים, נחשונים.

כל אדם צריך שתהיה לו מצרים וגטו ורשה ומלחמת שחרור ופלמ"ח וקרבות תש"ח. ולצידם תקומה גדולה, זיכרון, עצמאות וירושלים.

כל תקופה הרת גורל צריכה שיהיו לה אנשים שינכחו שם. שיתייצבו. שיאמרו הנני. הננו. כמו אז בתש"ח. לו רק יכולנו לחזור ולספר לבחורים ולבחורות הצעירים של אז, כמה עוד יוגשם כאן בשמונה עשורים של תקומה ובניין אומה. חינוך עברי, קיבוץ גלויות, היי-טק, וסטארט אפ נישן. הגשמה, חלוציות, התיישבות. במחיר יקר השגנו כל זאת. אך לא חדלנו להאמין, לקוות ולבנות.

תא"ל סמואל בומנדיל קצין החינוך והנוער הראשי איננו מצויים רק בערבו של החג. אנחנו ניצבים בפתחו של חודש החירות, חודש התקומה, חודש 'הכמה זה עולה לנו' עם מדינה וכמה בלי מדינה. כמאמרו של שיר אחר. ובתוך כל האילוצים יהיה עלינו למצוא קשב וזמן, מאמצע ניסן עד שלהי אייר; מפסח ועד יום ירושלים. עלינו לתת את דעתנו לכך שחודש וחצי של זיכרון ותקומה לא יעבור לידנו.

אני מאחל לכל אחד ואחת מאיתנו שנמצא בחג הקרוב את מצרים האישית, את יציאת מצרים האישית, הפרטית והלאומית ומה לא.

ואולם, המשימה שלנו גדולה אף יותר.

היא נוגעת לפסח, ליום השואה, לימי הזיכרון והעצמאות, עד יום ירושלים ומעבר לו.

אנו חייבים לקום ממעמקי התקופה הזו ולטוות סיפור של תקווה מחוטים של כאב.

סיפור של עתיד מתוך הווה מעורפל. סיפור של תקומה מתוך שבר ואובדן. סיפור של חירות, מתוך מלחמה.

אין חירות ללא מאבק, ואין תקומה ללא הכרעה.

ישנוכה להביא את כל אלה גם יחד, ונוכה לראות את החטופים שבים הביתה.

חג שמח, ומועדי תקומה משמעותיים לכולנו.